

Pod koniec czerwca b.r. ekspedycja Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego rozpocznie kolejny – już dziewiąty z rzędu – sezon badań na stanowisku archeologicznym we wsi Witów. Malowniczo położony w zakolu Wisły cypel, zwany niekiedy Ostrogą Witowską, od tysięcy lat stanowił niezwykle atrakcyjne miejsce dla osadnictwa. Pierwsze ślady trwałego zasiedlenia tego miejsca pochodzą już z młodszej epoki kamienia, lecz prawdziwe apogeum rozwoju przypada na młodszą epokę brązu, mniej więcej na okres od XII do VIII wieku przed naszą erą. Z tych czasów pochodzą ślady bardzo intensywnego osadnictwa, związanego z ludnością tzw. kultury łużyckiej, rejestrowane we wszystkich partiach stanowiska. Wydobywane pieczołowicie przez archeologów fragmenty naczyń glinianych, narzędzia, czy kości zwierzęce pozwalają na swego rodzaju „podróż w czasie”, dając wgląd w warunki życia i codzienne czynności najdawniejszych mieszkańców Witowa.

Z omawianym okresem wiąże się także najbardziej spektakularne z dotychczasowych odkryć – pozostałości monumentalnych, drewniano-ziemnych fortyfikacji odsłoniętych po raz pierwszy w roku 2002. Dziś niemal niewidoczne w terenie, potężne wały grodziska witowskiego musiały niegdyś imponować rozmachem i stanowić czytelny symbol władzy i znaczenia miejscowej społeczności. Obecność tych fortyfikacji, oraz niezwykła intensywność osadnictwa, stawiają Witów w gronie najważniejszych stanowisk archeologicznych z epoki brązu w całej południowej Polsce.

Przez ostatnie kilka sezonów prace wykopaliskowe koncentrowały się w innych rejonach stanowiska. Miały na celu przede wszystkim przebadanie najbardziej zagrożonych stref stanowiska, usytuowanych wzdłuż krawędzi urwiska. Obecnie planowane jest wznowienie badań w rejonie grodziska. Obszar ten wciąż skrywa wiele tajemnic. Czy odkryty w 2002 roku wał był jedyną formą fortyfikacji, czy też stanowił element większego założenia obronnego? Czy obszar na bezpośrednim zapleczu umocnień był zamieszkały? Jak daleko w dół stoku cypla sięgało osadnictwo? Odpowiedź na te i wiele innych pytań przynieść mogą tegoroczne badania.

W imieniu Instytutu Archeologii UJ serdecznie zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby do odwiedzenia naszych wykopalisk w okresie od 28 czerwca do 21 lipca. Zapraszamy również do zapoznania się z wynikami dotychczasowych badań prezentowanymi na wystawie w Muzeum Ziemi Koszyckiej.

dr Anna Gawlik

mgr Piotr Godlewski

Poniżej artystyczna rekonstrukcja fortyfikacji odkrytych w Witowie, autorstwa dr A.Gawlik (ten sam rysunek jest na jednej z plansz w Muzeum Ziemi Koszyckiej).

